

Anbefalte oppgaver uke 5

Våren 2023

Oppgaver til plenumsregning

- 1 Bestem $\frac{\partial z}{\partial t}$ på to forskjellige måter når

$$\begin{aligned}z &= e^{xy} \\x(t) &= 3t^2 \\y(t) &= t^3.\end{aligned}$$

- 2 Bruk en passende linearisering for å finne en tilnærmet verdi for funksjonen

$$f(x, y) = \sin(\pi xy + \ln(y))$$

i punktet $(0.01, 1.05)$.

- 3 La f være funksjonen gitt ved $f(x, y, z) = xyz$, og la $\mathbf{v}$ være en vektor som står vinkelrett både på $\mathbf{a} = \mathbf{j} + \mathbf{k}$ og $\mathbf{b} = 2\mathbf{i} + \mathbf{j}$, og som har positiv $\mathbf{k}$ -komponent. Finn den retningsderiverte av f i punktet $P_0 = (1, -1, 2)$ i retningen til vektoren $\mathbf{v}$.
- 4 Finn en ligning for tangentplanet til flaten $x^2 + 2z^2 = 9$ i punktet $P = (1, 3, 2)$. Hvilke andre punkter på flaten har det samme tangentplanet?
- 5 Finn $\nabla f(a, b)$ for den deriverbare funksjonen $f(x, y)$ gitt de retningsderiverte

$$\begin{aligned}D_{\mathbf{u}}f(a, b) &= 3\sqrt{2} \\D_{\mathbf{v}}f(a, b) &= 5,\end{aligned}$$

der

$$\mathbf{u} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1, 1) = \frac{\mathbf{i} + \mathbf{j}}{\sqrt{2}} \quad \text{og} \quad \mathbf{v} = \frac{1}{5}(3, -4) = \frac{3\mathbf{i} - 4\mathbf{j}}{5}.$$

Oppgaver med løsningsforslag

- 1 Anta at $f = f(\mathbf{x})$ er kontinuerlig deriverbar i $\mathbf{a}$. Vis at f er kontinuerlig i $\mathbf{a}$.
- 2 Bruk kjerneregelen til å finne

$$\frac{\partial z}{\partial u}$$

hvis $z = g(x, y)$ der $y = f(x)$, $x = h(u, v)$.

- 3 Bruk en passende linearisering til å finne en approksimert verdi til funksjonen

$$f(x, y) = x^2 y^3$$

i punktet $(3.1, 0.9)$.

- 4 Finn jacobimatrisen til transformasjonen $\mathbf{f}(r, \theta) = (x, y)$ der

$$x = r \cos(\theta), \quad y = r \sin(\theta).$$

- 5 I hvilken retning har funksjonen $f(x, y) = xy$ i punktet $(2, 0)$ endringsrate -1 ? Hva med -3 ?
Hva med -2 ?
- 6 Vis at dersom $\nabla f(x, y) = 0$ på hele disken $x^2 + y^2 < r^2$, så er f er konstant på hele disken.

- 7 Gitt ligningen

$$xy^3 + x^4y = 2,$$

finn $\frac{\partial x}{\partial y}$.

- 8 Finn determinanten til jacobimatrisen til transformasjonavbildningen $\mathbf{f}(R, \varphi, \theta) = (x, y, z)$ der

$$x = R \sin(\varphi) \cos(\theta)$$

$$y = R \sin(\varphi) \sin(\theta)$$

$$z = R \cos(\varphi).$$

Dette er transformasjonen for kulekoordinater som du kommer til å lære senere i emnet i forbindelse med multiple integraler.